

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з НПП

_____ Матюх С.А.

« ____ » _____ 201__ р.

ПРОГРАМА

**вступного іспиту зі спеціальності на навчання до аспірантури
га третьому (освітньо - науковому) рівні вищої освіти**

**Галузь знань – 07 «Управління і адміністрування»
Спеціальність – 073 «Менеджмент»**

Програма розглянута та схвалена
на засіданні кафедри менеджменту
Протокол від _____ 201__ № ____

Завідувач кафедри

М.А.Йохна

ПОГОДЖЕНО

Вчена рада факультету економіки і управління
Протокол від _____ 201__ № ____

Голова Вченої ради

М.І.Бондаренко

ПРОГРАМА ВСТУПНИХ ІСПИТІВ У АСПРАНТУРУ СПЕЦІАЛЬНІСТЬ «МЕНЕДЖМЕНТ»

Тема 1. Організація як економічна система та об'єкт управління

Поняття «економічна система». Види економічних систем. Підприємство як економічна (комерційна) організація. Характеристики організації. Моделі організації як відкритої системи. Взаємозв'язок та взаємозалежність внутрішніх складових організації та факторів зовнішнього середовища. Особливості функціонального та системного бачення організації. Характеристика основних підсистем організації. Поняття системи менеджменту підприємства. Функціональні складові системи менеджменту. Фактори проектування системи менеджменту - зовнішнє середовище, технологія, стратегічний вибір. Централізація і децентралізація при побудові системи менеджменту. Ієрархічні (бюрократичні) структури управління, їх особливості, переваги та недоліки застосування. Адаптивні (органічні) структури управління, їх особливості, переваги і недоліки

Тема 2. Розвиток менеджменту як сфери наукового пізнання

Класична теорія менеджменту: школа наукового управління; адміністративна школа управління. Неокласична теорія менеджменту: школа поведінки та школа людських стосунків. Кількісна теорія менеджменту: школа науки управління. Інтеграційні підходи до управління: процесний, системний та ситуаційний. Сучасні тенденції і напрями розвитку науки управління: реінжиніринг; орієнтація на нововведення; гуманізація управління. Ключові характеристики органічної парадигми управління у порівнянні з механістичною. Проблеми становлення теорії і практики менеджменту в Україні. Принципи управління та методологія їх формування. Система методів управління, їх сутність та особливості. Економічні, адміністративні, соціально-психологічні методи управління і сфери їх ефективного застосування.

Тема 3. Теорія і методи прийняття управлінських рішень

Місце прийняття рішень у процесі управління. Типи управлінських рішень та вимоги до їх прийняття. Технологія прийняття управлінських рішень. Кількісні та якісні методи обґрунтування управлінських рішень. Можливості та сфери застосування аналітичних, статистичних, теоретико-ігрових методів й методів математичного програмування при обґрунтуванні управлінських рішень. Кількісні та якісні методи прогнозування. Теоретико-ігрові методи обґрунтування рішень в умовах невизначеності. Економічний аналіз як метод обґрунтування управлінських рішень. Експертні методи обґрунтування управлінських рішень. Економіко-математичні моделі і методи в обґрунтуванні управлінських рішень

Тема 4. Стратегічний менеджмент

Система планів підприємства і їх взаємозв'язок. Особливості та цільові установки оперативного і стратегічного управління організацією. Рівні стратегії: загальнокорпоративна, бізнесу, функціональна. Сутність та особливості стратегічного управління в практиці діяльності українських підприємств. Процес і методи стратегічного управління. Еволюція методів стратегічного управління. Сутність та особливості формування стратегії розвитку підприємства. Зміст і призначення функціональних стратегій. Процес реалізації стратегії підприємства та його особливості в умовах кризи. Методи стратегічної діагностики середовища господарювання підприємства. Генерування стратегій в різних умовах їх реалізації. Аналіз стратегічних альтернатив розвитку організації. Принципи та підходи до класифікації стратегій розвитку. Інформаційне забезпечення реалізації стратегії підприємства. Концепція управління за цілями.

Тема 5: Управління інноваціями

Сутність інноваційної діяльності як об'єкту управління. Класифікація інновацій. Інфраструктура інноваційної діяльності. Інноваційна політика підприємства: сутність, принципи формування, складові. Інноваційний потенціал підприємства. Планування завдань оперативної інноватики у контексті стратегії розвитку підприємства. Формування портфеля інноваційних проектів: принципи та критерії відбору. Комплексне оцінювання ефективності інноваційної діяльності підприємства.

Тема 6. Операційний менеджмент

Завдання та особливості операційного менеджменту. Принципи, функції та методи операційного менеджменту. Рівні операційного менеджменту і процес управління операційною системою. Організація операційного процесу у просторі й часі. Система управління операційною діяльністю. Стратегічне, тактичне та оперативне планування операцій, агрегатне планування. Управління матеріально-технічним забезпеченням. Управління запасами. Операційний контроль (контроль за перебігом виробничих процесів). Мережеві графіки. Системи контролю якості продукції, їх прийоми та методи

Тема 7. Фінансовий менеджмент

Сутність фінансового менеджменту як системи управління. Управління формуванням фінансових ресурсів та капіталу. Управління фінансовими аспектами операційної діяльності: управління витратами і маржинальний прибуток; аналіз беззбитковості; операційний леверидж; управління ціноутворенням. Фінансові аспекти асортиментної політики підприємства. Управління фінансуванням обігового капіталу. Управління розподілом

прибутку.

Тема 9. Інвестиційний менеджмент

Теоретичні основи інвестиційного менеджменту. Економічна сутність і форми інвестицій. Сутність, мета, завдання та функції інвестиційного менеджменту. Методичні засади та методичний інструментарій інвестиційних розрахунків з урахуванням зміни вартості грошей у часі. Поняття та структура інвестиційної стратегії підприємства і методологія її побудови. Сутність інвестиційних ресурсів підприємства та їх характеристика. Джерела формування інвестиційних ресурсів. Економічна сутність та особливості прийняття інвестиційних рішень. Система контролю інвестиційного менеджменту. Економічна сутність та особливості управління реальними інвестиційними проектами. Загальна характеристика методів оцінки ефективності інвестиційних проектів

Тема 10. Організаційна поведінка

Людина і організаційне оточення. Моделі взаємодії людини і організаційного оточення. Сутність, види та характеристика колективів (груп). Вплив групи на поведінку індивідів в організації. Фактори, що впливають на ефективність діяльності груп в організації. Розвиток групи. Міжособові та міжгрупові конфлікти - причини, наслідки, способи управління.

Поняття і роль мотивації в управлінні поведінкою працівників. Структура мотивацій людини. Змістові і процесійні теорії мотивації. Проблеми формування ефективного мотиваційного механізму на підприємстві.

Модель процесу контролю поведінки працівників. Прямий управлінський контроль: мотивація, дисципліна, винагорода. Замінники прямого управлінського контролю: селекція кадрів, формалізація, організаційна культура.

Тема 11. Управління змінами та інноваційним розвитком

Сутність, джерела та закономірності організаційних змін. Моделі організаційних змін та їх застосування в управлінні змінами. Інструменти проведення організаційних змін. Причини опору змінам та методи їх подолання. Стратегії змін. Індивідуальні та командні зміни в організації

Сучасні економічні і суспільно-філософські концепції інноваційного розвитку. Організаційні форми управління інноваційним розвитком підприємства. Стратегічні альянси та консорціуми і їх роль у підвищенні здатності підприємства до інноваційного розвитку.

Мотиваційні можливості організаційної культури у забезпеченні інноваційного розвитку підприємства. Чинники формування організаційної культури. Основні типи організаційної культури і їх відповідність завданням інноваційного розвитку підприємства. Управління розвитком інноваційної культури на підприємстві.

Тема 12. Ефективність і результативність системи менеджменту

Поняття організаційної ефективності. Підходи до вивчення організаційної ефективності: цільовий, системний, вибірковий. Критерії ефективності діяльності організацій. Поняття ефективності управління. Ключові елементи системи оцінки ефективності управлінської діяльності. Оцінка ефективності діяльності функціональних менеджерів

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Гавловська Н. І. Управління інноваційними проектами: навч. посіб. / Н. І. Гавловська, Є. М. Рудніченко. Хмельницький: ХНУ, 2016. – 247 с.
2. Ігнат'єва І.А. Стратегічний менеджмент: теорія, методологія, практика/ І.А: Ігнат'єва . -- К. Знання України, 2005. - 250с.
3. Зуб А. Т. Управление изменениями . Учебник и практикум/А. Т. Зуб.— М.: Юрайт[Електронний ресурс] – Режим доступу http://stud.com.ua/41959/menedzhment/upravlinnya_zminami
4. Кіндрацька Г.І. Стратегічний менеджмент: навч. посібник./ Г.І. Кіндрацька . — 2-ге вид., перероб і доповн.— К.: Знання, 2010. —406с. [Електронний ресурс] – Режим доступу <http://westudents.com.ua/knigi/332-strategchniy-menedjment-kndratska-g.html>
5. Менеджмент організацій: Підручник / За заг. ред. Л.І. Федулової. – К. : Либідь, 2004. – 448 с.
6. Назарчук Т.В., Косіюк О.М. Менеджмент організацій: навч. посібник. – Київ : ЦУЛ, 2015. – 560 с.
7. Осовська Г.В. Менеджмент організації: Навчальний посібник / Г.В. Осовська, О.А. Осовський. – К. : Кондор, 2007. – 676 с.
8. Рудніченко Є. М. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. / Є. М. Рудніченко, Є. Г. Рясних, Н. І. Гавловська. Хмельницький: ХНУ, 2010. – 415 с.
9. Рясних Є.Г. Основи фінансового менеджменту/ Навчальний посібник. – К: Академвидав, 2011. – 336 с.
10. Стадник В.В. Інноваційний менеджмент: навч.посібник / В.В. Стадник, Йохна М.А.. –К.:Академвидав, 2006.- 464 с.
- 11.Стадник В.В. Менеджмент: підручник / В.В. Стадник, Йохна М.А.. – К.:Академвидав, 2007. - 472 с.
- 12.Стадник В.В. Системне забезпечення мотивації інноваційного розвитку підприємницьких структур: моногр. / В.В. Стадник. – Хмельницький: ХНУ, 2009. – 271 с.
- 13.Стадник В.В. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: навч. посіб. / В.В. Стадник, М.А. Йохна. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 327 с.
- 14.Шершньова З.Э Стратегічне управління : підручник – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.
- 15.Яременко О.Л., Сумец А.М. Операционный менеджмент: Учебник для

экономических специальностей. – Харків: Фолио, 2002. – 231 с.